

Georgisch

Nodar Dumbadse
Ausgewählte Erzählungen
Georgisch–Deutsch

BUSKE

Nodar Dumbadse

Ausgewählte Erzählungen

Georgisch–Deutsch

Ausgewählt, übersetzt und
mit Anmerkungen versehen von
Lia Wittek

BUSKE

The book is published with the support of the Writers' House of Georgia.

**Writers' House
of Georgia**

Bibliografische Information der Deutschen Nationalbibliothek

Die Deutsche Nationalbibliothek verzeichnet diese Publikation
in der Deutschen Nationalbibliografie; detaillierte bibliografische Daten
sind im Internet über <<https://portal.dnb.de>> abrufbar.

ISBN 978-3-96769-061-3

ISBN eBook (PDF) 978-3-96769-071-2

© 2021 Helmut Buske Verlag GmbH, Hamburg. Alle Rechte vorbehalten. Dies gilt auch für Vervielfältigungen, Übertragungen, Mikroverfilmungen und die Einspeicherung und Verarbeitung in elektronischen Systemen, soweit es nicht §§ 53 und 54 UrhG ausdrücklich gestatten. Umschlaggestaltung: QART Büro für Gestaltung, Hamburg. Umschlagabbildung: Luka Akhobadse, Tiflis. Satz: mittelstadt 21, Vogtsburg-Burkheim. Druck und Bindung: Printing Solutions, Toruń. Printed in Poland.

Inhaltsverzeichnis

Vorwort

7

ასტვაწ! ინჩუ ჰამარ!
Astwats! Intschu Hamar!

9

HELLADOS

41

მზე
Sonne

85

დედა
Mutter

119

ბოშეზი
Feuer der Hoffnung

141

მონატრება
Sehnsucht

163

დიდრო
Diderot

181

Quellenverzeichnis

213

Vorwort

Der bekannte georgische Schriftsteller Nodar Dumbadse wurde am 4. Juli 1928 in der georgischen Hauptstadt Tiflis geboren, wo er auch am 4. September 1984 starb. Dumbadses Vater kam während der politischen Säuberungen 1937 um, seine Mutter wurde nach Sibirien verbannt. Der Schriftsteller wuchs bei seiner Großmutter auf.

Er betonte immer, dass er nichts Ausgedachtes beschreibt, jede seiner Figuren existiere tatsächlich. Dumbadse hatte Mitleid mit seinen Helden, er ertrug den Schmerz, die Freude, die schwierigen inneren Prozesse seiner Helden. So schuf er seine literarische Welt. Die Figuren existierten tatsächlich.

Seine Geschichten können in einem Zug gelesen, aber nicht in einem Zug übersetzt werden. Bei der Übersetzung versuchte ich, der Form und dem Inhalt des Originals genau zu folgen, aber auch die Anforderungen deutschsprachiger Leserinnen und Leser zu berücksichtigen. Das Ergebnis ist keine vollständige Übereinstimmung zwischen dem Original und der Übersetzung. Es kollidieren zwei verschiedene Kulturen und sprachliche Ausdrucksweisen miteinander. In einigen Geschichten hat der Autor Lieder als lyrische Einschlüsse aufgenommen, welche die Stimmung seiner Helden ausdrücken. Die Protagonisten der Erzählungen vermitteln dadurch ihre Botschaft. In diesem Fall ist es nicht einfach, das Original entsprechend zu übersetzen, denn manchmal sind Wörter hartnäckig und leisten Widerstand. Ich habe mir nicht erlaubt, viel zu überspringen oder Sätze zu ändern. Zugleich habe ich mich darum bemüht, die Stimmung des Textes und die Atmosphäre des Originals zu bewahren.

Es ist beispielsweise umstritten, Eigennamen zu übersetzen, seien es menschliche oder geografische. Ich habe bei den Eigennamen subtile Änderungen vorgenommen, wo es möglich war, habe ich die Koseform beibehalten. Ab und zu habe ich auf Kosenamen verzichtet. In Dumbadses Werken finden wir reichlich Dialektismen, aber beim Übersetzen wähle ich eine literarische Sprache, dies bedeutet nicht, dass der Inhalt verändert wird. In dem Fall muss der Übersetzer eine Gratwanderung riskieren, große Vorsicht ist geboten.

Jede Geschichte hat Anmerkungen, mit denen fremde Begriffe erklärt werden. Der Autor vermittelt uns immer den Sinn des Menschen in dieser Welt, dass die Wahrheit des Lebens darin besteht, zu lernen, den Menschen zu lieben, unter Menschen und für Menschen zu leben, dass man den Menschen aus dem Blickwinkel betrachten sollte, aus dem er am schönsten erscheint. Die humorvollen Charaktere von Nodar Dumbadse Helden machen uns munter, fröhlich, bereiten uns Schmerzen, machen uns traurig, aber sie schauen auf das Licht, auf die Sonne.

Ich hoffe, dass die deutschsprachigen Leserinnen und Leser, die sich für das Georgische oder georgisch-deutsche Beziehungen interessieren, diese Erzählungen von Nodar Dumbadse lesen und lieben werden.

Berlin, im Februar 2021

Lia Wittek

ასტვაწ! ინჩუ ჰამარ!

Astwats! Intschu Hamar!

ასტვან! ინჩუ ჰამარ!

ძია გევორქა უცებ მოკვდა. ჯერ ადგა სკამიდან, მარცხენა ხელი საფეთქელთან მიიტანა.

– ბიჭო, მიტო, მგონი, მორჩა ყველაფერი... – მითხრა დაკარგული ხმით. მერე ისევ დაჯდა, ცას უზომოდ გაკვირვებული, გაფართოებული თვალები მიაპყრო, – ასტვან! ინჩუ ჰამარ, – თქვა სომხურად, ჭაღარა თავი ჭადრაკის დაფაზე დაუვარდა და გათავდა. ძლივს გამოართვეს ჩემი შავი დედოფალი ხელიდან.

ძია გევორქა ასე ორმოცი, ორმოცდახუთი წლის კაცი იქნებოდა, ჩვენს ეზოში ცხოვრობდა ერთოთახიან ბინაში, ცოლთან და ქალიშვილთან ერთად. უსაშველოდ ლამაზი ქალიშვილი ჰყავდა, ნელი. სვანეთისუბნელმა ტრუპკა გოგიამ მოსტაცა ომის შემდეგ, წაიყვანა და წაიყვანა. ნელი მშობლების სანახავად კვირაობით მოდიოდა ხოლმე, ბებია ანეტასა და ბაბუა გევორქას შვილიშვილის ალერსით გააძღებდა და საღამოს კვლავ ქმრის ოჯახში ბრუნდებოდა.

მე და დედას ცოტა შელაზღანდარებული, მაგრამ კეთილი მეზობლობა გვქონდა ძია გევორქასთან. საქმე ისაა, რომ როდესაც ტრუპკა გოგიამ გევორქას ნელი მოსტაცა, ჩემ გარდა არავინ გამოჰქომაგებია და გამოჰკიდებია, რაც ერთ ჩალილაგებულ თვალად და ორ დამამცირებელ პანდურად დამიჯდა ჩემსავე ეზოში, სამაგიეროდ, ძია გევორქას დადეიდა ანეტას უსაზღვრო სიყვარული, ნდობა და სიმპათია დავიმსახურე. ეს სიმპათია, უპირველეს ყოვლისა, იმაში გამოიხატებოდა, რომ ძია გევორქა ჩემ გარდა ჭადრაკს არავის არ ეთამაშებოდა. ტურნირი თითქმის ყოველდღე ერთნაირად მიმდინარეობდა და თითქმის ერთნაირი ტექსტით. თეთრი ფიგურები მუდამ ჩემი იყო, ვთამაშობდით მუდამ სანაძლეოზე და მუდამ ორ ბოთლ საფერავზე თავისი „ზაკუსკით“, რომელშიც წითელი ბოლოკი დომინანტობდა. სამსახურიდან დაბრუნებული ძია გევორქა ისადილებდა თუ არა, ჯერ მკვდარ საათს გააკეთებდა, მერე ეზოში გამოვიდოდა პატიმარივით ჭრელ პიჯამოში გამოწყობილი და დედაჩემს ამოსძახებდა:

Astwats! Intschu Hamar!¹

Onkel Geworqa verstarb plötzlich. Zuerst stand er von seinem Stuhl auf und legte die linke Hand an die Schläfe.

– Du, Mito, ich denke, es ist vorbei, alles vorbei ... – sagte er mir mit schwacher Stimme. Dann setzte er sich wieder, richtete seinen erstaunten, weit offenen Blick zum Himmel empor, – Astwats! Intschu hamar¹, – sagte er auf Armenisch, sein grauhaariger Kopf fiel auf das Schachbrett und das war's. Mit Mühe entfernte man meine schwarze Königin aus seiner Hand.

Onkel Geworqa könnte zwischen vierzig und fünfundvierzig Jahre alt gewesen sein, er wohnte in unserem Hof in einer Einzimmerwohnung mit seiner Frau und Tochter. Seine Tochter Neli war unheimlich schön. Trupka Gogia aus Svanetisubani² hat sie nach dem Krieg entführt, er hat sie genommen und geheiratet. Neli kam sonntags mit ihrer Tochter ihre Eltern besuchen, Oma Aneta und Opa Geworqa wurden durch den Besuch ihres Enkelkindes ausgiebig verwöhnt und am Abend kehrte sie wieder zur Familie ihres Mannes zurück.

Meine Mutter und ich pflegten, mit Onkel Geworqa ein bisschen zu plaudern, wir hatten eine wohlwollende Nachbarschaftsbeziehung. Die Sache ist die, dass, als Trupka Gogia die Tochter von Onkel Geworqa entführt hatte, sie außer mir niemand in Schutz genommen hatte und ich ihr gefolgt war, was mir daraufhin Schläge und infolgedessen ein blaues Auge und zwei erniedrigende Fußtritte in meinem Hof eingebracht hatte, dafür habe ich von Onkel Geworqa und Tante Aneta grenzenlose Liebe, Vertrauen und Sympathie erworben. Diese Sympathie äußerte sich zuallererst darin, dass Onkel Geworqa mit niemandem außer mir Schach spielte. Ein Turnier wurde jeden Tag in fast gleicher Weise und mit fast der gleichen Vorgabe durchgeführt. Die weißen Figuren waren immer meine, wir spielten immer um die Wette und immer um zwei Flaschen Saperawi³ mit ein paar Kleinigkeiten zum Essen, unter denen rote Radieschen vorherrschten. Sobald der von der Arbeit zurückgekehrte Onkel Geworqa das Mittagessen zu sich genommen hatte, ruhte er sich erst mal aus, kam in den Hof, wie ein Häftling in einen bunten Pyjama gekleidet, und rief zu meiner Mutter hinauf:

– ღრმად პატივცემულო ბანოვანო, ქალბატონო ანიკო, თქვენი ცალტვინა კაპაბლანკა დაბრუნდა ლექციებიდან?!

– დაბრუნდა, დაბრუნდა, – ჩასძახებდა დედა.

– მაშინ ნახეთ, თუ შემოქმედებით სამუშაოში არ არის ჩვეულებისამებრ ჩაფლული, უთხარით, თქვენმა მეზობელმა ბოტვინიკმა გთხოვათ, იქნებ, დამდოთ პატივი, თქვენი ფასდაუდებელი დროის ოქროს ფონდიდან რამდენიმე წუთი გამოჰყოთ და...

– ენა გაგიხმა, მაგ გაპრანჭული ქართულის სწავლას ერთი სიტყვა სომხური გესწავლა გერჩია, კაცი იქნებოდი, შე უბედურო, არც აქეთ რომ არ ხარ და არც იქით, – პასუხობდა დედა. მერე მე მეძახდა: – ჩადი, ბიჭო, ის შენსავით დაუსტვინე გეძახის.

არ არსებობდა ქვეყნად მია გევორქაზე ტკბილმოუბარი და საინტერესო მთხრობელი კაცი. ჭადრაკს ეზოში მეთამაშებოდა, ზედ თავის ოთახის კარებთან. ჩავიდოდი და უკვე გაწყობილ დაფას მივუჯდებოდი:

– ბარო! – ვეტყოდი, თან ხელს გავუწევდი.

ხელს არ ჩამომართმევდა, დაელოდებოდა პირველ სვლას როდის გავაკეთებდი, მერე თვითონ გააკეთებდა საპასუხო სვლას, იმ სვლას რვეულში ჩაიწერდა და მხოლოდ და მხოლოდ შემდეგ ჩამომართმევდა ხელს და მიპასუხებდა:

– გაგიმარჯოს, დავი-დაუბასე არ მოდის?

– არა.

– მეზობლებო, მოწმე იყავით, დავი-დაუბასე არ მოდის! – გააფრთხილებდა თავისი საქმით გართულ ეზოში მოფუსფუსე მეზობლებს, ისინიც თავს უქნევდნენ თანხმობის ნიშნად. ადრე მეზობლები ფუტკარივით გვესეოდნენ გარშემო, შემდეგ ჩვენი ჩხუბითა და ჭინჭყლით თავმოებურებულები თანდათან ჩამოგვცილდნენ. იშვიათად თუ ვინმეს წასძლევდა ცნობისმოყვარეობა და ჩაერეოდა ჩვენს ჩხუბში, თორემ ისე მე და მია გევორქა ეზოში სრული ავტონომიით ვსარგებლობდით, რაც ერთი მხრივ ძალიან გვსიამოვნებდა კიდევაც.

– ამხანაგო გევორქ ართავაზის ძევ, რატომ იწერთ სვლებს? – ვიწყებდი შარს.

– წესია ასეთი!

– მე რომ არ ვიწერ?

– უნდა ჩაიწერო!

– რომ არ ვიცი ჩაწერა?

– Sehr verehrte vornehme Frau Aniko, ist Ihr Schwachkopf Capablanca⁴ aus den Vorlesungen zurück?!

– Jawohl, er ist zurück, schon zurück, – rief meine Mutter zu ihm hinunter.

– Dann sehen Sie bitte nach ihm, und falls er nicht gewohnheitsgemäß in schöpferische Tätigkeit vertieft ist, sagen Sie ihm, sein Nachbar Botwinnik⁵ bittet ihn, sich vielleicht aus dem Goldfonds seiner wertvollen Zeit ein paar Minuten zu nehmen und ...

– Die Zunge soll dir verdorren, statt dieses gezierte Georgisch zu lernen, wäre es bestimmt besser, einige Worte Armenisch zu sprechen, du könntest ein Mensch sein, du Ärmster, du bist weder hier noch da, – antwortete meine Mutter. Dann rief sie mich: – Hör mal, Junge, ein Dummkopf wie du ruft dich.

Es gab auf der ganzen Welt keinen so redegewandten und interessanten Erzähler, wie Onkel Geworqa es war. Er spielte Schach gegen mich im Hof, direkt vor der Tür seines Zimmers. Ich ging hinunter und setzte mich an das schon gedeckte Schachbrett:

– Baro⁶! – sagte ich und reichte ihm meine Hand.

Er nahm sie nicht, wartete, bis ich den ersten Zug gemacht hatte, und führte dann seinen Gegenzug aus, diesen Zug trug er in sein Heft ein und erst dann drückte er meine Hand und antwortete:

– Ich grüße dich, ginge es, den Einsatz zu verdoppeln?

– Nein.

– Liebe Nachbarn, seid ihr bitte meine Zeugen, es geht nicht darum, den Einsatz zu verdoppeln! – warnte er die geschäftig hin und her laufenden Nachbarn, die laut zustimmend mit dem Kopf nickten. Früher hatten sich die Nachbarn wie Bienen von allen Seiten auf uns gestürzt, dann wurden sie unseres Streits und Gemeckers überdrüssig und allmählich lösten sie sich von uns. Gelegentlich konnte jemand seiner Neugier nicht widerstehen und mischte sich in unsere Zankerei ein, ansonsten genossen Onkel Geworqa und ich in unserem Hof völlige Autonomie, was für uns äußerst angenehm war.

– Genosse Geworq, Sohn von Artawas⁷, warum trägst du die Züge ein? – versuchte ich, ihn zu reizen.

– So ist die Regel!

– Warum trage ich sie nicht ein?

– Solltest du aber!

– Und wenn ich nicht weiß, wie ich sie eintragen soll?

– ესე იგი, წერა-კითხვის უცოდინარი ხარ და უვიცი, ამიტომ მე სვლას ჩავიწერ, შენ კი ჯვარი დაუსვი ან თითის ანაბეჭდი გააკეთე.

– თითის ანაბეჭდი გავაკეთო, რა პატიმარი ვარ? – სიტყვა პატიმარს გამორჩეულად, ხაზგასმით ვაკეთებ, რადგან მია გევორქა ტყვედნამყოფია და იმ დღეების გახსენება ნერვებს უშლის. ამას ბოროტებით კი არ ჩავდივარ, ნერვებაშლილი მია გევორქა ცუდ სვლებს აკეთებს ხოლმე და მოგების შანსი მიჩნდება, ამიტომ, რაც შემძლია ვახელებ და ვახელებ.

– აბა, აბა, ლაწირაკო, ნამიოკები არ იყოს, მე ხომ არ გეუბნები შენ პოლიტეკონომიაში, სახალხო მეურნეობის დაგეგმვაში, სტატისტიკაში, სამართალში და დიალექტიკურ მატერიალიზმში რომ ორები გყავს. – თითებზე ითვლის ჩემს საგნებს მია გევორქა.

– მაშ შენ სწავლობ ჩემ მაგივრად? მაშ კურსიდან კურსზე როგორ გადავდივარ?

– მეც ეგ არ მიკვირს? – იცინის მია გევორქა.

– შენ ეგეთი სწავლა-განათლება სად მიიღე, ტყვეობაში? – ვეკითხები მია გევორქას და თვალს თვალში ვუყრი.

– რომელ ტყვეობაში! – სვრის კბილებში მია გევორქა და აქეთ-იქით იყურება შემინებული.

– აი, იმ ტყვეობაში, ნავთლულს რომ გასცდი და როსტოვამდე ორთავხელაწეული ვაშას მაგივრად ჰაილ ჰიტლერს რომ იძახდი, – ვეუბნები.

– გევორქ, ბრძენი კაცი ხარ, არ აჰყვე ამ ლაწირაკს, თორემ ალიყურს გამოგტყუებს და ეგ საქციელი არ გეკადრება. – აფრთხილებს თავის თავს მია გევორქა, თან ისეთ სვლას მიკეთებს, ტანში ჟრუანტელი მივლის.

– ვააა, რა ქურთული სვლა გამიკეთა! – ვიფხან კეფას.

– სომხური! – მისწორებს მია გევორქა.

– სამშობლოს მოღალატისაგან სხვა სვლას არც ველოდი!

– რათა ვარ, ბიჭო, სამშობლოს მოღალატე? – ფეხზე დგება მია გევორქა.

– იმიტომ რომ ჰიტლერს ჩაბარდი.

– მე მარტო?

– შენ სხვებს რას უყურებ?

– Also, du bist ein Analphabet und unwissend, deswegen trage ich sie für mich ein, du solltest ein Kreuz setzen oder einen Fingerabdruck machen.

– Was, soll ich einen Fingerabdruck machen, bin ich ein Häftling oder was? – ich betonte das Wort Häftling besonders, weil Onkel Geworqa in Kriegsgefangenschaft gewesen war und die Erinnerung an diese Tage ihn nervös machte. Das machte ich nicht böswillig, aber ein aufgeregter Onkel Geworqa machte schlechte Züge und dadurch entstand eine Chance auf den Sieg für mich, deswegen machte ich ihn so gut, wie ich konnte, wütender und wütender.

– Nun, du frecher Bengel, solche Dinge dürfen nicht vorkommen, ich erinnere dich doch auch nicht daran, dass du in politischer Ökonomie, in Volkswirtschaftsplanung, in Statistik, in Rechtswissenschaft und im dialektischen Materialismus schlechte Noten hast. – Onkel Geworqa zählte meine Fächer an den Fingern auf.

– Ach ja, lernst du denn statt mir? Wie komme ich dann von Semester zu Semester weiter?

– Genau das verwundert mich auch! – lachte Onkel Geworqa.

– Wo hast du eine solche Ausbildung genossen, in der Gefangenschaft? – fragte ich Onkel Geworqa und heftete meinen Blick an ihn.

– In welcher Gefangenschaft! – murmelte er zwischen den Zähnen und schaute erschreckt umher.

– Da, in jener Gefangenschaft als du Nawtlughi⁸ hinter dir gelassen hattest und auf dem Weg nach Rostow⁹ mit erhobenen Händen *Heil Hitler* statt *Hurra* riefst, – erwiderte ich.

– Geworq, du bist ein weiser Mann, gerate mit diesem Nichtsnutz nicht in einen Wortstreit, sonst kriegt er noch eine Ohrfeige von dir, und diese Art von Verhalten passt nicht zu dir. – warnte Onkel Geworqa sich selbst und machte dabei solch einen Zug, dass mich ein Schauer am ganzen Leib erfasste.

– Nanu, was hast du da für einen kurdischen Zug gemacht! – kratzte ich mich im Nacken.

– Einen armenischen! – korrigierte Onkel Geworqa.

– Von einem Verräter habe ich keinen anderen Zug erwartet!

– Hör mal, warum bin ich ein Verräter? – sprang Onkel Geworqa auf.

– Weil du dich Hitler ergeben hast.

– Nur ich?

– Was kümmert dich, was andere machen?

– კი მაგრამ, სხვებთან ერთად რომ ვიყავი? შახ! რა უნდა მექნა, მაგ ფიგურას ხელი გაუშვი, ჩემია...

– უნდა გამოსულიყავი და გეთქვა, ამხანაგო ჰიტლერო, მე ამ ლაჩრებს ვერ ავყვები, გარდეს რატომ არ მეუბნები?

– მეფეს გარდეს ვინ ეუბნება, ბრიყვო? მერე, მერე?... – მეკითხება მია გევორქა და პასუხის მოლოდინში ისევ ჯდება.

– დიახ, ვერ ავყვები და ჩემს ცაფირუხხმელეთურმუხტოვან...

– სულ პატარა, თითისტოლა მახსოვხარ, იქედან მოყოლებული სულ მაიმუნი ხარ, არაფერი შენში არ შეცვლილა, იმდენი დარვინის და მისი ევოლუციის დედა ვატირე, რამდენიც შენგან კაცი გამოვიდეს, – დასცინის დარვინს მია გევორქა, – აქარა ხარ Наглядное пособие, რა ევოლუციაცა ხარ? თფუ! – იფურთხება მია გევორქა.

– მაშ არადა, არა ხარ სამშობლოს მოღალატე! – არ ვემვები.

– სამშობლოს მოღალატე მაშინ ვიქნებოდი, ჰიტლერი გვერდზე რომ გამეყვანა და იუდასავით მეთქვა, ამხანაგო ჰიტლერო, ამხანაგი სტალინი გეთსამანიის ბაღში იმალება-მეთქი!

– სადა, სადა? – მიკვირს მე.

– ვაი, შე ერთუჯრედიანო! – სინანულით იქნევს თავს მია გევორქა.

– მაშ არც დივიზიის მოღალატე ხარ?

– არა!

– არც ბატალიონის, არც ოცეულის, არც ათეულის? – მივსდევ ქისიმში.

– კაცო, შარზე ხარ? თუ ვინმესთვის მიღალატნია, ისევ ჩემი ანეტასათვის, ისიც ერთჯერ ჩემ სიცოცხლეში, ისიც მივლინებაში, ისიც ქუთაისში და ისიც ოცი წლის წინ აფიციანტკასთან. გასაგებია?

– არ არის გასაგები! – ვჯიუტობ მე.

– ანეტა, ვიდრე ცოდვა ჩამიდენია და ბაღლინჯოსავით გამიჭყლეტია ეგ არამზადა, ორი ლიტრა და ზემბილი გამოუტანე, – გასძახა ცოლს გევორქამ.

– ისევ წააგო? – ხითხითებს ოთახში დეიდა ანეტა.

– იცინეთ, იცინეთ, ჩემი დროც მოვა! – ვემუქრები მე.

– ჰოდა, ვიდრე მოვა, ანეტას შემოვევლე, ორი ლიტრიანი ჩაუწყვე ზემბილში...

- Ja aber, ich war doch mit den anderen zusammen? Schach! Was sollte ich denn tun, Finger weg von dieser Figur, die gehört mir ...
- Du hättest hervortreten und sagen sollen, Genosse Hitler, ich werde diese Feiglinge nicht nachahmen, warum sagst du mir kein Gardez?
- Du Dummkopf, wer sagt einem König Gardez? Weiter, erzähl weiter ...
- sagte Onkel Geworqa und nahm erneut Platz, meine Antwort erwartend.
- Jawohl, werde nicht nachahmen und nicht meinen türkisblauen Himmel und mein Smaragdland verraten ...
- Ganz klein, winzig habe ich dich in meinem Gedächtnis, seit dieser Zeit bist du ein totaler Affe, nichts hat sich in dir verändert, scheiß auf Darwin¹⁰ und seine Evolution, aus dir wird kein Mensch werden, – machte sich Onkel Geworqa über Darwin lustig, – dafür bist du doch Наглядное пособие¹¹, welche Kategorie Evolution bist du denn? Pfui! – ließ Onkel Geworqa seinem Zorn freien Lauf.
- Na klar bist du ein Verräter! – wurde ich dreister.
- Ein Verräter hätte ich in dem Fall sein können, wenn ich Hitler zur Seite gebeten und wie Judas gesagt hätte, Genosse Hitler, Genosse Stalin versteckt sich im Garten Gethsemane!
- Waas, wo versteckt er sich? – staunte ich.
- Du armes Spatzenhirn! – voller Bedauern schüttelte Onkel Geworqa den Kopf.
- Also auch nicht Verräter einer Division?
- Nein!
- Auch nicht eines Bataillons, einer Einheit von zwanzig Mann und auch nicht von zehn Mann? – verfolgte ich den Fall bis zum Ende.
- Hör mal, was willst du von mir, bist du streitsüchtig? Wenn ich jemanden verraten habe, dann nur meine Aneta, und nur einmal in meinem Leben, nur während einer Dienstreise, in Kutaisi¹² und das ist schon zwanzig Jahre her, mit einer Kellnerin. Ist dir das klar? ...
- Was soll mir klar sein! – wurde ich trotzig.
- Aneta, bevor ich eine Sünde begehe und diesen Schurken wie eine Wanze zerdrücke, bringe ihm bitte einen kleinen tönernen Krug und ein Maschenkörbchen, – rief Geworqa zu seiner Frau hinüber.
- Hat er schon wieder verloren? – kicherte Tante Aneta im Zimmer.
- Ja, ja, lacht schön weiter, bald kommt auch meine Zeit! – drohte ich.
- Also gut, bevor sie kommt, liebe Aneta, packe bitte zwei kleine Tonkrüge in das Körbchen für ihn ...

– გინდა ორი ჩამიწყვეთ, გინდა ხუთი, ფული არა მაქვს... – ვაფრთხილებ ძია გევორქას და ასადგომად ვემზადები.

– დაჯეე, – გაბმით მეუბნება ძია გევორქა და უზარმაზარ მუშტს თავზე მადებს. – მაინცდამაინც კაცის კვლაზე გინდა დამიჭირონ?

– არ მაქვს, ვა, კაცი არა ხარ? შვილი არა გყავს? – ვისაწყლებ თავს.

– შენისთანა შვილი რომ მყავდეს, დღეში სამჯერ მოვკლავ. ანეტა, ერთი თუმანი კიდევ ასესხე ამ უდღეურს ჩემს ანგარიშში... ბოლოვი კლარა ცეტკინზეა, პური ოცდახუთი თებერვლის ქუჩაზე, ხომ იცი, ოტელო პური მიყვარს, იაფია და გემრიელი, ღვინო #5, საფერავი უნდა იყოს...

– რა მითხარი? – გამოდის კარებში დოინჯშემორტყმული ანეტა.

– არაფერი, ანეტაჯან, ერთხელ კიდევ ასესხე თუმანი ჩემს ანგარიშში-მეთქი, – ხმა ეპარება ძია გევორქას.

– თაღლითებო და გაიძვერებო, თქვენ მოატყუებთ ანეტა გიორგობიანს? ვერ მოგართვეს, ეხლა აქედან დამეკარგეთ ორივე, თორემ ხუთ ნომერს კი არა, ქეძაფსა და სტრიხნინას დაგალევინებთ, თქვე აფერისტებო, მე ხომ ვიცი, მოლაპარაკებულები ხართ და ფულებსა მცინცლავთ ყოველ კვირა, უკვე ას ოცი მანეთი მართებს ამ ყურფიჩორას, ჩემი შენს ანგარიშში.

– რეებს გვაბრალე, ქალო, არა გრცხვენია? – უკვირს ძია გევორქას.

– მაშ რატომ ერთხელ ეგ არ მოიგებს და ერთხელ შენ არ წახვალ ღვინის მოსატანად? – ეკითხება ნიშნის მოგებით ანეტა.

– ვა, ეგ ხომ იგივეა, ანეტაჯან, მე რომ წავაგო და მე რომ წავიდე ღვინის მოსატანად, ფული ხომ მაინც შენ უნდა გამოგართვა, სულზე უტკბესო? – უხსნის ძია გევორქა.

– ვინც შენზე თქვა სომეხიაო, ანგარიშიანიაო, ფულის ყადრი იცისო, რატომ ენა არ გაუხმება, ეგ რა მოგებაა, ფული მე უნდა მივცე, ბოთლი მე უნდა მივცე, საუზმე მე უნდა გავუმზადო, ღვინო მე უნდა დავუსხა, თქვენ მარტო უნდა დალიოთ?! – ამბობს დეიდა ანეტა, თან მაგიდაზე წინდაწინვე გახაზირებულ თუმანს, ზემბილში ჩაწყობილ ბოთლებს დებს და ისე გვათვალიერებს მე და ძია გევორქას, ტრამვაის კონტროლიორი რომ ათვალიერებს ხოლმე უბილეთო მგზავრებს. მე და ძია გევორქა მორცხვად ვხრით თავებს.

– წადი, ბიჭო, სანამ გადაუფიქრებია! – ჩურჩულით მეუბნება ძია გევორქა.

*